

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 29 stycznia — (janeiro) — 1969 — Nr 3001 — 4.69

Akcja oczyszczająca

Minister Spraw Wewnętrznych, gen. Albuquerque Lima postanowił zgłosić dymisję ze swego stanowiska. Dymisję tę tłumaczył jeden jako dowód niezadowolenia ministra, że rząd federalny w swym planie ekonomiczno-gospodarczym przeznaczył zbyt małe sumy dla Nordeste, inni znów uważają, że gen. Albuquerque Lima woli powrócić do służby

czynnej w wojsku aniżeli poświęcić się na stałe karierze politycznej. Dymisja generała Lima nie podlegnie za sobą zmiany gabinetu. Jedynie inny człowiek obejmie tę funkcję ministra Spraw Wewnętrznych.

Tymczasem partia ARENA pozostaje nadal bez naczelnego kierownictwa, na skutek rezygnacji senatora Daniel

Kriegera. Felinto Muller, senator reprezentujący stan Mato Grosso, nie przyjął propozycji, by zastąpić Kriegera, choć jest wiceprezesa partii. Jego zdaniem tylko naczelny dyrektoriat partii może wyznaczyć nowego prezesa. Dotąd jednak nie doszło do zebrania. Mówi się, że minister Jarbas Passarinho ma największe szanse, by objąć naczelne kierownictwo ARENY.

Migawki ze Świata

● **Żałoba w Pradze.** 150 tys. Czechosłowaków wzięło udział w pogrzebie studenta Jana Palacha, który na wzór bônzów podpalił na sobie odzież na znak protestu przeciw okupacji i cenzurze sowieckiej, i zmarł w kilka godzin później. Dalsze 2 podobne wypadki zarejestrowano w Czechosłowacji.

● **Nowy gabinet Nixona.** Gabinet Nixona składa się z następujących sekretarzy: Stanu — William Rogers, Obrony — Melvin Laird, Sprawiedliwości — John Mitchell, Skarbu — David Mathew Kennedy, Pracy — George Schultz, Dalej idą: George Romney, Robert H. Finch, John Volpe, Walter Hickel, Maurice H. Stans, Clifford Hardin, Winton Blount i Charles Yost.

● **Wizyta floty angielskiej.** 7 jednostek marynarki wojennej Anglii odwiedzi w marcu szereg państw Ameryki Południowej, jak: Argentyna, Chile, Peru, Urugwaj i Brazylię.

● **Uniwersytet w rękach policyj.** 8 500 policjantów walczyło przez 2 dni, by opanować uniwersytet w Tokio zajęty przez tysiące studentów o przekonaniach lewicowych.

● **Napad na skład broni.** Depozyt broni w Lebach (NRF) stał się obiektem napadu terrorystycznego, w którym nieznani sprawcy, zabijając 3 żołnierzy, skradli tysiąc naboju różnego kalibru.

● **Niepokoje w Madrycie.** Stolica Hiszpanii przeżywa obecnie kryzys spowodowany manifestacjami studenckimi, strajkami głodowym żon, których mężowie znajdują się w więzieniu oraz protestem związków adwokatów odnośnie złego traktowania więźniów politycznych.

● **System defensywny USA.** W kołach Pentagonu mówi się, że system obronny USA oparty na siłach rakiet "ABM", niezaprzeczalnie niepokoić powściągnąć pociski balistyczne, kosztować będzie astronomiczną sumę: od 20 do 50 miliardów dolarów w ciągu 5 lat.

● **Demonstracje w Rzymie.** Strajki robotników, odbywające się od 2 tygodni, jak również demonstracje studentów protestujących przeciw imperializmowi sowieckiemu i w obronie Czechosłowacji utrzymują Włochy w atmosferze niepokoju.

● **Niepewny los senatora.** Najwyższy trybunał sprawiedliwości Wenezueli rozpatruje sprawę unieważnienia wyboru na senatora byłego dyktatora tego kraju — Marcos Perez Jimenez.

● **ZSRR popiera Francję.** Związek Sowiecki popiera propozycję de Gaulle'a, by zwołać konferencję wielkiej czwórki, celem rozwiązania kryzysu między Izraelem a Arabami na Bliskim Wschodzie.

● **Peru ściga dłuży.** Rząd peruański postanowił wywłaszczyć częściowo kompanię naftową "Internacional Petroleum Company", która winna skarbowi państwowemu 154 mln. dolarów tytułem niezapłaconych podatków.

● **Zamach na astronautów.** Podczas defilady w Moskwie na cześć astronautów, 20-letni osobnik oddał kilka strzałów z rewolweru w kierunku kosmonautów, raniąc zsofera i 1 z astronautów. Blizszych szczegółów brak.

● **Stan nadzwyczajny w Hiszpanii.** Po zamknięciu uniwersytetów w Madrycie i Barcelonie, gen. Franco zaprowadził w kraju stan nadzwyczajny w ciągu 3 miesięcy, by położyć kres "dywersji mniejszości".

● **Zakaz Watykanu.** Stolica św. zakazała księdom brać udział w centrum dokumentarnym w Meksyku, kierowanym przez jęgosławiańskiego księdza John Illich. Centrum to bowiem wprowadzało zamieszanie w świecie katolickim.

● **Wybitni Czesi wracają.** Oto Słk. Edward Goldstucker, Kiri Pelikan, trzech byłych liderów ruchu liberalnego w Czechosłowacji, powrócili do kraju po kilkumiesięcznym dobrowolnym wygnaniu.

● **Komendant "Pueblo" zagrożony.** Kapitan wywiadowczego statku amerykańskiego "Pueblo" może stanąć przed sądem wojskowym. Ciężko na nim oskarżenie, że naruszył sekretny szyfr Marynarki USA.

Nowości paulistańskie

Ponad 500 tys. mieszkańców stolicy S. Paulo mieszka w domkach, które zaliczyć można do miana faweli. Każda gospodyni domu musi wydać tygodniowo 42 nowiny paulistańskie na zakupy na targu. Przeciętny dochód rolny paulistańskiej (per capita) wynosi 1,6 miliona starych kruzeyrów. Każdego dnia około 900 tys. mieszkańców ogląda programy telewizyjne. Na każdego 12-letniego mieszkańca — jedno uczeszcza do ochronki. Rocznie na 1 000 dzieci umiera 123. Na 15 mieszkańców — jeden ma własny samochód. Wreszcie S. Paulo posiada 13 wielkich dzienników o łącznym nakładzie miliona egzemplarzy.

Rekrutacja kolonistów

Rząd paragwajski, wbrew umowom międzynarodowym, robi otwartą kampanię w zachodniej części S. Catarina, rekrutując licznych kolonistów do Paragwaju, obiecując im korzystne warunki pracy względnie ceny przystępne na zakup ziemi.

Owacje dla muzyki brazylijskiej

Międzynarodowy Festiwal muzyki popularnej z płyt odbywający się w Cannes ścigał najlepszych śpiewaków zespoły muzyczne z 39 krajów. Brazylię reprezentują Sergio Mendes, Chico Buarque, Ellis Regina i Edu Lobo zbierając entuzjastyczne owacje od dobranej publiczności. Festiwal powyższy jest najlepszą sposobnością do sprzedaży setek tysięcy płyt.

Odnowa Czerwonego Krzyża

Wobec licznych reklamacji nadsyłanych na ręce władz federalnych ze strony Min. Spraw Zagran., Spraw Wewnętrznych i wojsko, rząd federalny postanowił przeprowadzić reformę statutów Brazylijskiego Czerwonego Krzyża. Głównym niedomaganiem tej instytucji był brak ścisłej współpracy z Międzynarodowym Czerwonym Krzyżem, tracąc przez to główny i szlachetny cel swego istnienia.

Defilada w USA.

Dwa miliony Amerykanów przypatrzyło się defiladzie w Waszyngtonie, z okazji objęcia rządów przez prezydenta Nixona. Pokój w świecie oraz równe prawa dla Murzynów — oto dwa najgłośniejsze zadania Nixona.

Umowa Brazylia-Paragwaj

Władze Brazylii i Paragwaju podpisały umowę na budowę międzynarodowego mostu łączącego te dwa państwa na rzece Apa. Podczas gdy Brazylię wybuduje most własnym kosztem, rząd paragwajski zobowiązał się zbudować odcinek autostrady łączący Paragwaj z głównym systemem dróg w Brazylii.

Lotnisko w Afonso Pena

Lotnisko w Afonso Pena, położone o kilkanaście km od Kurtyby, nie zalicza się do 20 lotnisk w Brazylii, na których lądują wielkie samoloty pasażerskie. Stąd ruch lotniczy w Afonso Pena spada do minimum. Inną przyczyną jest znaczna zwyzka biletów na przejazd samolotem. Tylko ludzie naprawdę zamożni korzystają obecnie z komunikacji lotniczej. Ogromna większość odbywa podróże omnibusami.

Nowa norma w podatku dochodowym

Ministerstwo Skarbu ogłosiło nową normę w placeniu podatku dochodowego, mianowicie: wszyscy, którzy pobierają pensję od 300 tys. starych kruzeyrów do góry muszą za deklaratorem swoje dochody. To samo muszą zrobić ci, których dochód rocznie przekracza sumę 3.501.000 starych kruzeyrów, którzy posiadają własny samochód, dom na plaży, czy w mieście, którzy pożyczają pieniądze na procent lub sprzedają czy kupują wszelkie nieruchomości itp.

Nowa stolica paulistańska

Obecna stolica S. Paulo, licząca 415 lat i mająca prawie sześć milionów mieszkańców, jest przedmiotem poważnych rozważań. Oblicza się, że za 10 lat w S. Paulo mieszkać będzie 65% ludności całego stanu. Tymczasem już dzisiaj ruch kołowy w S. Paulo jest problemem trudnym do rozwiązania. Plan przeniesienia stolicy paulistańskiej do centralnego punktu tego stanu jest gotowy. Gubernator Sodré ociega się z wykonaniem planu, gdyż pochłonie on olbrzymie wydatki. Istnieją także inne problemy bardziej naglące, jak np. oświata, budownictwo itp. które mają pierwszeństwo.

W 30 stolicach różnych państw Europy i Ameryki mieszkańcy korzystają z kolei podziemnej. Największe kolejki podziemne posiadają: Wielka Brytania — 384 km, przewożące rocznie 700 milionów pasażerów; Nowy York — 381 km, Chicago, Paryż, Berlin, Moskwa, Hamburg itp. Na zdjęciu stacja kolejki podziemnej we Frankfurcie (NRF).

Nieudana operacja

Druga z kolei operacja dokonana w Rio przez chirurga Rafael Cali na pacjencie chorym na wściekliznę nie udała się. Pacjent zmarł. Według opinii chirurga, pacjent cierpiał od dłuższego czasu na suchoty, co uniemożliwiło uzyskać pozytywny skutki operacji.

Wywóz pszenicy gauszowskiej

Stan riograndeński wystąpił już do innych stanów Kraju 181 tys. ton pszenicy, której zbiory były naogół bardzo obfite. Dzięki opróżnieniu wielkiej liczby syłosów, zbiór soji przewidziany na kwiecień znajdzie dostateczne pomieszczenie. Na najbliższe miesiące przygotowuje się eksport mięsa białego z granicy.

Na tropach terrorystów

Policia rioka dostała w swe ręce niejakiego Paulo Roberto Manes, najstarszego syna b. kombataneta Roberto Manes, będącego szefem bandy terrorystycznej, która dokonała w Rio co najmniej kilka napadów na banki i rzuciła bomby pod gmachy publiczne. Okazuje się, że 3 synów Roberta Manesa brało czynny udział w tych napadach.

Kontrola cen w handlu

Funkcjonariusze SUNABU, milicjanci raz policja federalna wydała w Kurtybie walkę nieuczciwym kupcom handlującym artykułami przemysłowymi z zagranicy, podnoszącymi ceny swych produktów lub sprzedającym towary bez wyznaczonej przez SUNAB ceny. Każdy kupujący klient może obecnie zadenuncjować nieuczciwego sprzedawcę.

Podwyżka pensji urzędnikom

Gubernator Paulo Pimentel skierował do stanowej Izby Ustawodawczej projekt do zatwierdzenia odnoszący się do podwyżki pensji dla urzędników "stanowych". Podwyżka ta dojdzie do 20 proc. i ma już być wypłacona począwszy od 1 lutego br.

Kara na nieposłusznych

Wyspa Ilha Grande, położona w pobliżu Rio de Janeiro, stała się miejscem deportacji i równocześnie więzienia dla kupców, kierowników taksówek, właścicieli linii omnibusowych itp., którzy wykroczyli przeciw przepisom cen wyznaczonych przez Nadzorcą Radę Wyzwolenia (SUNAB).

JAN KRAWCZYK

ODWIEDZINY

— myślał zgrozyczny. — To nie prosię, na którymś bada się grubość stoniny...

W jakiś czas później zjawił się przed domem Grabiński. — Nie ma nic — powiedział zadyszany, ocierając grube krople potu z czoła. — Żadnych śladów, żadnego znaku. Jedną część naszych jeszcze nie wróciła, przetrząsają dalsze okolice. Zobaczmy...

— Widzi mi się, że ci dwoje przybyli tu w jak najlepszych zamiarach.

— Skąd nabrali takiego zaufania do ciebie?

— Znamy się jeszcze z puszczy. Oplekowali się mną. On wychował Antę.

— Aha! Znaczący się, że gościsz teściów — uśmiechnął się.

— Tak, więzy rodzinne mają swe prawa, nie wiem tylko czy drudzy zechcą je uwzględnić.

— Co masz na myśli?

— Nie szczególnego. Zaczekajmy aż wrócą wszyscy...

Zaremba wyczytał w jego twarzy złość, ale o nic nie pisał.

Grabińskiego nie można było uważać za człowieka grzeszącego nadmiarem odwagi, człowieka gotowego stawić czoła jakimkolwiek przeciwnościom, ale można było polegać na jego uczciwości i przyjaźni. Jeśli mógł, chętnie niósł swą pomoc bez oglądania się na ludzką wdzięczność. Zaremba rozumiał go i cenił w nim te zalety. Tam w lesie, gdy przedsięwziął wówczas wyprawę przeciwko Botokudom, on pierwszy go opuścił, lecz nie miał mu tego za złe. W jego położeniu — chora żona i obawa o los małych dzieci — nie można było mimo wszystko posądzić go o tchórzostwo. Był to zwykły, prosty ale szczerzy i ludzki człowiek. Na takich zawsze można było polegać.

Przed wieczorem wróciła reszta osadników. Byli zmęczeni, ale spojrzenia mieli spokojne i miny ludzi, którzy spełnili zadawające sobie obowiązki.

— Wszystko przemawia, że poza tymi dwójkiem nie ma tu w pobliżu żadnych innych Botokudów — powiedział Staszczak. — Ale fakt ten nie upoważnia nas do zapomnienia o środkach ostrożności. Kto wie w jakim celu przybyli.

— Odwieźć Antę!

— Kto nam zaręczy, że to prawda? Anta może być jedynie pretekstem. Albo pragną uspić naszą czujność albo wy-

badać możliwości obronne.

— W mojej chałupie tego nie wybadają.

— Szuszenie — powiedział Grabiński. — Gdyby gadali ludzkiem językiem można by się coś niecoś od nich dowiedzieć. Ponieważ na to nie mamy czasu, pozostaje jedynie obserwacja. Nie wolno spuszczać z nich oka ani na chwilę.

— Pozostawiaj to mnie.

— Jak długo zamierzają zatrzymać się u ciebie?

— Nie wiem. Przypuszczam, że jak się nagadają z Antą to zaraz sobie pójdą. Nie wierzę, by trudnili się plotkami, a leśny temat chyba już im się wyczerpał.

— Nie czas na kpiny — zauważył Grzeszczak.

— Myślę to samo. Ale również myślę, że nie mamy jeszcze specjalnego powodu do alarmu.

— Wtedy będziesz się alarmował, gdy komuś łeb rozpułią.

Czy nie lepiej ich uprzedzić?

— A to w jaki sposób?

— Zlikwidować oboje.

4

Zaremba wcale się nie dziwił niepokojowi osadników. Ka-

żdy cenił sobie całość własnej skóry i swojej rodziny. Kiedy

wspomniał na własne pogorzelisko i trupy wymordowanej ro-

dziny, jeszcze dziś odczuwał grozę owej chwili, mimo że upły-

nęło tyle czasu i tyle nowych rzeczy doświadczył. Osadnicy

nie mieli pełne prawo obaw o bezpieczeństwo własne i swoich. Dla-

tego w nocy czuwano dalej. Rozstawione w strategicznych

punktach osady warty miały za zadanie dawać baczność na

każde podejrzane poruszenie w nocy. Noc była księżycowa,

widoczność dopisywała i liczone że obejrzeć się bez niespo-

dzianek.

Para Botokudów po naciśnięciu się widokiem Anty i zas-

pokojeniu ciekawości oglądającymi wszystkich przedmiotów

jakie w krótkim czasie Zaremba zdołał nagromadzić, wcale

nie okazywała ochoty do odejścia. Przeciwnie, wyrażali pra-

gnienie spełnienia nocy w osadzie. Był to kłopot dla Zaremby

z względu na ciasnotę w mieszkaniu, ale jak gościna to go-

ścina, przygotował im tedy legowisko na palmowych liściach,

jakie rozrzucał w jednym kącie chaty. Zabieg ten okazał się

zbyt czysty, albowiem oboje Botokudzi upodobał sobie miej-

scę na dworze, pod piniolem, w niewielkim węgłku u stopy

drzewa. Legli oboje przelotnie do siebie, bo noc zamożna się

cokolwiek chłodna, a oni oprócz stroju Adama i Ewy nie wię-

cej na sobie nie mieli.

Usadowiony w oknie przy niedomkniętej okiennicy i ze

wzrokiem utkwionym w ledwie widoczne cienie obija B-

otokudów pod drzewem, Zaremba zwrócił się półgłosem do

Anty.

— Jak myślisz, po co licha ich tu przyniosło? Jakie myśli

mają i co planują?... — Uspój.

— Przyjaźń, mówisz? I ja tak myślę. Ale wytłumacz to

nam. Zawsze podejrzanie i nieufność. Żle, jeśli człowiek

układa sobie życie na samych podejrzeniach i nieufności. Dre-

czy później siebie i innych. Nic na to jednak nie poradzisz

bo taka jest już ludzka natura... Czego ten mały tak sapie?

Czy się czasem nie zakatarzył? Powinno go lepiej okrywać.

Młode ciało nie zwyczajne chłódów, byle co i zaziębienie go

towe. A tu, jak wiesz nie ma ani lekarza, ani znachorów.

Podobno Drygałowa poczyniła działak w tym kierunku i sku-

teczne zamawiania odwała, ale ja wolałbym nie korzystać z je-

go pomocy. Mówili mi, że ma przybyć tutaj młody i energiczny

ksiądz, znający się także na niektórych chorobach, ale jakoś

ociąga się z przybyciem, choć kaplica stoi jak świeca i czeka

na niego. Albo sam się nie kwapi, albo też nie chce go pu-

ścić i wcale bym się temu nie dziwił, bo do takiej dzicy na

pewno nikogo nie ciągnie... My tylko zwirowaliśmy...

(C. d. n.)

NASZA OJCZYZNA

Ciekawy i bogato ilustrowany miesięcznik wydawany w Warszawie dla Polonii zagranicznej. Cena prenumeraty rocznej: NCr\$ 5,00.

Zamówienia przyjmuje João Krawczyk

Rua Padre Agostinho, 1893
albo: Caixa Postal, 2048
w Kurytybie.

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

Muzyka koi

Coraz szerzej stosowane są próby zastosowania muzyki — w leczeniu. Niektórzy naukowcy są zdania, że odpowiednio dobrana muzyka pomaga w leczeniu zaburzeń psychicznych, rehabilitacji kalek i w wielu innych schorzeniach.

Amerkańscy estomatolodzy stosują już niekiedy maszynę do "audioanaglizji". Odtwarza ona muzykę lub tzw. "biały szum" — odgłos, przypominający wodosпад. Pacjent sam reguluje siłę dźwięku, zwiększając ją, gdy odczuwa ból. Dźwięki zagłuszają przykre odgłosy wietarki i zdaniem niektórych stomatologów, mogą zastąpić znieczulenie podczas wykonywania wielu zabiegów.

O dobrych wynikach stosowania muzyki donoszą także położnicy. Lekarze holenderscy twierdzą, że pogodna, melodyjna muzyka oddala strach i łagodzi bóle porodowe. Położnica doznaje odprężenia, słuchając wybranej przez siebie muzyki i przełączając aparat do "audioanaglizji" a "biały szum", gdy bóle porodowe się potęgają.

Choroba Parkinsona

Choroba Parkinsona jest to schorzenie nerwów zgrupowanych w międzymózgowiu. Objawia się początkowo drżeniem, a następnie niedowładami kończyn, zaburzeniami drożności. Do dziś nie wiadomo jakie przyczyny wywołują tę chorobę. Na jej temat powstało wiele teorii.

Pierwszy opisał jej objawy Anglik — James Parkinson w r. 1817 i stał jej nazwa. Przypuszczano, że są to pozostawione po zapaleniu opon mózgowych, lub urazach czaszki, co jednak nie potwierdziło się. Chorobę Parkinsona leczono wielo-

ma specyfikami, jednakże bez większych rezultatów. W r. 1952 jeden z lekarzy angielskich dokonał zabiegu zamrożenia chorobnych komórek mózgowych drogą operacji, przy temperaturze — 50°, uzyskując prawie pełne wyzdrowienie chorego.

Metoda ta jako bardzo niebezpieczna, stosowana jest rzadko.

Polscy Kongresmani

W ostatnich wyborach amerykańskich zwyciężyło polskie pochodzenia zostało ponownie wybrani do Izby Reprezentantów. Ośmiu z nich należy do partii demokratycznej: Kulczyński, Rostenkowski i Pucinski z Chicago, Nedzi i Dingell z Detroit, Helstowski z New Jersey, Dulski z Buffalo oraz Zablocki z Wisconsin. Republikanów jest tylko dwóch: Derwinski z Chicago i O'Konski z Wisconsin.

Wedle upodobania

W ciągu trzech lat kanadyjski prawnik William Ekkert zajmował się zbieraniem materiałów o zabojeństwach w 70 krajach. Potwierdził on znaną już prawdę, że po sposobie dokonania zbrodni można z małym ryzykiem błędnie określić narodowość jego sprawcy. Tak więc Belgowie i Anglicy wolą truciznę, Finowie — dynamit, Hindusi — preferują mord przez uduszenie, a Kanadyjczycy i Amerykanie — broń palną.

Kalendarz w Bulgarii

Bułgarski Kościół Prawosławny postanowił wprowadzić kalendarz gregoriański. W wydanej encyklice patriarcha Cyryl pisze m. in. że zgodnie z życzeniem duchowieństwa i wiernych Cerkiew bułgarska dostosuje swój kalendarz do urzędowej rachuby czasu. Reforma weźla w życie w dniu 20 grudnia ub.

Opryskiwane ubrania

We Francji sprzedają doskonałą mieszankę do spryskiwania ubrań: zmniejsza barwę, zapobiega niszczeniu i ułatwia prasowanie. Działa na każdą tkaninę z fibry naturalnej, sztucznej czy mieszanej. Lekkie spryskanie długą użyteczność.

Blicheria
Gravar Sul Ltda.

RUA 13 DE MAIO, 375
FONE: 4-7325

UWAGA

WIELKANOC W TYM ROKU PRZYPADA WCZEŚNIE

BO JUŻ 6 KWIEŚNIA

UWAGA

WYSYŁAJCIE JUŻ TERAZ DO POLSKI

żywnościowe Paczki świąteczne Pekao

przez MIEJSCOWYCH PRZEDSTAWICIELI lub

PEKAO TRADING CORPORATION

KĄCIK LEKARSKI:

PADACZKA

Polski specjalista-neurolog dr Deszkiewicz podaje co następuje:

— Samo słowo "padaczka" (zamiennie: epilepsja) nie oznacza jakiegokolwiek określonej jednostki chorobowej. Istnieje po prostu ludzie z różnego rodzaju uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego (mózgowia), które wywołują różne objawy padaczkowe. Są one bardzo zróżnicowane i zależne od rodzaju, lokalizacji i stopnia uszkodzenia mózgowia, jak również od wieku, płci, a nawet poziomu intelektualnego pacjenta. Dlatego padaczka, z reguły, ma u każdego chorego indywidualny przebieg. Może ona pojawić się na skutek: — uszkodzenia mózgu płodu bądź w przebiegu nieprawidłowej ciąży, bądź — podczas porodu, któremu towarzyszą jakieś powikłania; — zakaźnego zapalenia mózgu; — urazów czaszki, którym sprzyja m. in. wzrost wypadków komunikacyjnych... — chorób naczyń mózgowych, np. młodzi, charakterystycznej dla wieku podeszłego; — może być także objawem guza mózgu.

Z przedstawionych tu przyczyn powstania padaczki jedna jest nie do opanowania — a mianowicie — istnienie u człowieka ludzkości potencjalne niebezpieczeństwo uszkodzenia mózgu dziecka przy porodzie. Dlatego matki muszą pamiętać, że dzieci urodzone np. w zamartwieniu, czy przy innych powikłaniach wymagają szczególnej troski. Muszą być pod stałą kontrolą lekarską, muszą być wnikliwie obserwowane i pedantycznie pielęgnowane.

— Jakże objawy towarzyszą epilepsji? — Chorobę tę cechuje wyjątkowo duża różnorodność objawów, których oczywiście nie wolno lekceważyć. Biorąc, tak jak w wielu innych chorobach, im wcześniej rozpocznie się właściwe leczenie i postępowanie, tym większa jest szansa wyleczenia, zaś w przypadku guza mózgu — większa jest szansa uratowania życia. Epilepsja nie musi wcale występować w postaci klasycznego napadu z drgawkami i utratą przytomności; objawem padaczki może być chwilowa utrata świadomości — zamroczenie, "zagabianie się" dziecka w szkole; silne migreny, którym towarzyszą nudności, mimowolne moczenie się, gwałtowne wybuchy gniewu, niewspółmierne do przyczyny. Dlatego "trudne dzieci" powinny być jak najwcześniej zbadane przez specjalistę. Całkowicie błędne jest natomiast mniemanie, jakoby ludzie cierpiący na padaczkę byli upośledzeni psychicznie. Przeczą temu chociażby nazwiska wielu wybitnych ludzi, dokonywających takich rzeczy, na epilepsję cierpieli m. in.: Pascal, Byron, Dostojewski, Flaubert, Napoleon, Juliusz Cezar, Aleksander Wielki. Epilepsja jest typowym schorzeniem neurologicznym.

— Od kilkunastu lat leczy się padaczkę skutecznymi lekami ogromnemu arsenale leków. Przy leczeniu prowadzonym systematycznie przez specjalistę, przy odpowiedniej postawie pacjenta stosującego się bezwzględnie do wszystkich zaleceń istnieje możliwość bądź — całkowitego wyleczenia, bądź — wyleczenia w sensie społecznym, co oznacza, że pacjent utrzymuje kontakt z porządkiem, przyjmuje lekarstwa, ale jednocześnie prowadzi normalne życie. We właściwym leczeniu padaczki muszą być skojarzone trzy elementy: środki farmakologiczne, odpowiednia dieta i higieniczny tryb życia, przez który należy rozwinąć odpowiednią ilość snu, regularne odżywianie, racjonalny odpoczynek i absolutną abstynencję. Alkohol jest największym wrogiem chorych na epilepsję, powoduje nieodwracalne skutki.

Jednocześnie należy z naciskiem podkreślić że efekty leczenia epilepsji w dużej mierze zależą od stosunku otoczenia, w jakim chorej się obraca. Spokojna, zyciowa atmosfera w domu, w pracy, jest niezbędna w tej terapii, ponieważ epilepsja należy do chorób, w których bardzo dużą rolę odgrywają czynniki emocjonalne, przeżycia, nastroje. Ważne jest, żeby chorej miały świadomość swojej przydatności. Dlatego leczenie padaczki prowadzi się w taki sposób, żeby cierpiący na nią mógł normalnie pracować, studiować, zakładać rodzinę. Pod żadnym pozorem nie wolno podejmować leczenia na własną rękę, gdyż może to tylko "zamazywać" objawy choroby, co utrudnia rozpoznanie choroby i podjęcie wczesnego leczenia.

Według amerykańskiej statystyki, na padaczkę choruje co dwudesty człowiek.

Paczki PEKAO DO POLSKI

Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzymania Rodzina i Przyjaciele w POLSCE

P O M O C

przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz PACZKI SPECYFIKOWANE wg. katalogu.

PEKAO posiada Paczki: żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla Pań, Panów i Dzieci, maszyn do szycia, maszyn dziewiarskie, lodówki, sprzęt motorowy tj. samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy tj. krowy, świnię, wiegieł, koks, meble i wiele innych rzeczy...

WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW
AMERYKANSKICH
GOTOWE DO ODBIORU APARTAMENTY
I DOMKI

Po informacje i Katalogi należy zgłaszać się do:

PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez
PEKAO New York,

p. Haliny BERGMAN,
SAO PAULO

Caixa Postal Nr 5127, Tel.: 52-87-29

ŻYCIE RELIGIJNE:

NIEDZIELA STAROZAPUSTNA

Ewangelia św. zapisana u św. Mateusza w rozdziale 20

Onego czasu: Mówił Jezus uczniom swoim do podobieństwo: Podobne jest królestwo niebieskie człowiekowi gospodarzowi, który wyszedł bardzo rano najmować robotników do winnicy swojej. A uczyniwszy umowę z robotnikami po groszu za dzień, posłał ich do winnicy swojej. I wyszedłszy około trzeciej godziny, urządził drugich stojących na rynku próżnujących. I rzekł im: Idźcie i wy do winnicy mojej, a co będzie sprawiedliwym, dam wam. A oni poszli. I znowu wyszedł około szóstej i dziewiątej godziny i tak samo uczynił. A około jedenastej wyszedł, i znalazł innych stojących i rzekł im: Co tu stoicie cały dzień próżnujący? Rzekli mu: iż nas nikt nie najął. Rzekł im: Idźcie i wy do winnicy mojej. A gdy wieczór przyszedł, rzekł Pan winnicy rzadcy swemu: Zawołaj robotników i oddaj im zapłatę począwszy od ostatniego aż do pierwszych. Gdy tedy przystąpili, którzy około jedenastej godziny byli przysłali, wzięli po groszu. A przyszedłszy pierwsi, mniemali, że więcej otrzymają, ale wzięli i oni po groszu. A wzięwszy szemrali przeciw gospodarzowi, mówiąc: Ci ostatni jedną godzinę robili: a uczyniłeś ich równymi nam, którzyśmy nieśli ciężar dnia i upalenia. A on odpowiadając jednemu z nich, rzekł: Przyjacielu, nie czynię ci krzywdy! Czyżes się za mną o grosz nie umówił? Weź co twoje jest, a idź: chcę też temu ostatniemu dać, jako i tobie. Czyli mi się nie godzi uczynić, co chcę? czy oko twoje złośliwe jest, iżem ja jest dobry? Tak ostatni będą pierwszymi, a pierwsi ostatnimi. Albowiem wielu jest wezwanych, ale mało wybranych.

SZEMRANIE ROBOTNIKÓW

Szemrali robotnicy przeciw gospodarzowi, sądząc, że ich pokrzywdził, bo równo wypłacał tym, co chwilę tylko pracowali, jak i tym, co znosili upał dnia całego. — Trzeba to jednak rozumieć w sensie nadnaturalnym, w stosunku pracy ziemskiej do zapłaty niebieskiej. Gospodarz niebieski chciał wyrazić, że wynagradza niebom i staro, nalogowego grzesznika, co się bierze do pracy nad duszą dopiero przy śmierci, w bardzo późnym wieku, jak i tego, co w niewinności życie całe prowadził. Nikt nie może dlatego szemrać na Boga, że i temu i tamtemu niebom zapłacił. Taki sens przypowieści.

W naszych czasach słyszy się wiele szemrania i narzekania wzajemnego pracowników i pracodawców. Mogą być rzeczywiste przyczyny. — Rozważmy: Gdzie leży kość niezgody — kto ją może usunąć? Kość niezgody leży najpierw w samej naturze ludzkiej, opętanej zadróżką i chciwością. Leży także w bogactwach, którzy każą robotnikom wiele pracować, a mało za to im płać. Bogactwa jakby prowokują robotników, żyjąc w luksusie i grzesznej ostentacji. Kość niezgody leży wreszcie i w robotnikach, dających posłuch zwodzicielom ludu, wysokiom i fałszywym opiekunom, co w mętnej wodzie łowia własne zyski i korzyści.

Przyczyniamy się do usunięcia kości niezgody, do budowania mostu pojednania między pracodawcami a robotnikami, mając na uwadze końcowe słowa Zbawiciela dzisiejszej Ewangelii świętej.

FARTUSZKI - PŁOTNA - "MALHAS" - POŃCZOCHY
RĘCZNIKI - KOSZULE Najniższe ceny w śmieście.

Przed zakupem prosimy
zbadać ceny w Skład i Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawniej

Casa Hoffmann Praca da Ordem — Fone: 4-1698 — CURITIBA

Impressora Guarany Limitada

PAPELARIA — ARTIGOS ESCOLARES
E IMPRESSOS EM GERAL
Rua Riachuelo n.º 268
Curitiba — Paraná

AUTO LONDRINA

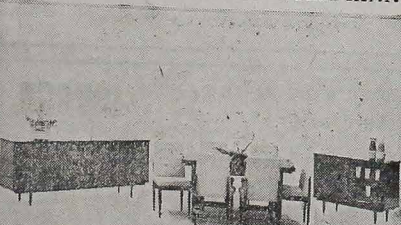
DE GETULIO THADEU OSTROWSKI

LATARIA — PINTURA — ELETRICIDADE

Plantão aos domingos e feriados

CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANA

Este é um dos Modelos GUELMANN

TRADIÇÃO — CONFORTO E QUALIDADE

RUA 24 DE MAIO, 44

CURITIBA — PARANA

W Kilku Zdaniach:

Ustąpienie biskupa

Paweł VI przyjął ze względu na wiek i zły stan zdrowia rezygnację biskupa Saginaw, Stefana Woznickiego. Biskup Woznicki, urodzony w Miners Mills, Pa., 7 sierpnia 1894, był członkiem hierarchii od 30 lat, a biskupem Saginaw, Mich., od roku 1950. Od jakiegoś czasu chorował na serce.

Jako sufragana w Detroit, biskup Woznicki wyjechał z ramienia American Relief for Poland z końcem roku 1945 i początkiem roku 1946 do Polski, by przygotować dla niej pomoc. Po powrocie opisał katastrofalną sytuację, jaką zastał, szczególnie jeśli chodzi o dzieci, i apelował o podjęcie walki z głodem w Polsce. Jako biskup Saginaw wykazał głębokie zainteresowanie szkolnictwem katolickim i dobroczynnością, oraz popierał powołania do stanu kapłańskiego i do zakonów żeńskich.

Kardynał Rossi w Rzymie

Z okazji swej podróży do Palestyny, kardynał paulistowski D. Agnolo Rossi przyjechał do audiencji u Papieża, który chciał się dowiedzieć szczegółowo o arcytętowaniu 4 księży francuskich w Belo Horizonte, oskarżonych o dywersję. Proces przeciw księżom jest w toku. Grozi im przymusowe opuszczenie Brazylii.

Ilustrowany Katechizm

Rioskie wydawnictwo dydaktyczne opublikowało ostatnio nowy katechizm dla dzieci od 4 do 6 lat, bardzo bogato ilustrowany oraz tłoczony pięknym i wyraźnym pismem, podobnym do rekopisu. Autorem katechizmu jest ks. Edgar Franca, profesor filozofii na rioskim uniwersytecie katolickim. Głównymi tematami katechizmu są: Bóg, Chrystus i Kościół.

Prasa Katolicka w Grecji

W ostatnich latach obserwujemy rozwój prasy katolickiej w Grecji. W Atenach "Urzędem Dobrej Prasy" założonym jeszcze w r. 1936, kieruje rada administracyjna złożona z 8 członków: 4 księży i 4 świeckich. Przewodniczy jej egzarcha dla katolików obrządku bizantyjskiego. "Urząd Dobrej Prasy" wydaje tygodnik który od samego początku istnienia posiada charakter wybitnie ekumeniczny.

Jubileusz Chóru

W Krakowie z okazji 45-lecia powstania Chóru Cecylińskiego odbył się koncert, na którego program złożyły siły utworu skomponowane przez o. B. Rizziego, franciszkanina, twórcę chóru-jubilate. Wykonawcami koncertu byli członkowie chóru oraz soliści: T. Ciejkio — akompaniament i A. Szybowski — baryton.

Modlitwa astronauty

Szef astronautów amerykańskich, którzy wzięli udział w locie naokoło księżycy — Frank Borman, wyznania protestackiego, podczas transmisji telewizyjnej z lotu odmówił piękną modlitwę, prosząc o wiarę, o poddanie się woli Bożej oraz o pokój w świecie. Wzruszająca ta modlitwa wywarła silne wrażenie na milionach osób uczestniczących w programie-reportażu.

Konsekracja Biskupa-sufragana

W katedrze kieleckiej odbyła się uroczysta konsekracja ks. biskupa Edwarda Materskiego, sufragana diecezji kieleckiej. Konsekratorem był ks. kardynał Wyszyński, na ręce którego ks. biskup-nominat złożył uroczyste wyznanie wiary. Mszę św. konselebrowaną odprawił ks. kardynał Wyszyński, który z współkonsekratorami ks. biskupem J. Jaroszewiczem, ordynariuszem diecezji kieleckiej i ks. biskupem Skomorucha z Siedle oraz ks. biskupem-nominatem. W czasie nabożeństwa nastąpiła ceremonia konsekracji, zakończona wręceniem nowemu biskupowi odznak godności: pastorału i pierścienia.

Pismo św. Starożytności Testamentu

Nakładem Wydawnictwa Pallottinum ukazał się XII tom z serii pt. "Pismo Święte Starożytności Testamentu", opracowanej przez Katolicki Uniwersytet Lubelski pod redakcją ks. dr St. Łachy. Omawiany tom poświęcony jest tekstem Pisma św. Starożytności Testamentu, napisanym przez tzw. proroków mniejszych.

Macumba nie jest religią

Wobec usilnych prób zwolenników "macumby", by uważać ten pogarszający ryt za religię i wprowadzić do szkół, ks. Vicente Adamo oświadczył, że "macumba" w żadnym wypadku nie może być religią, gdyż w swych ceremoniach i tańcach nie uznaje ani Boga ani Jego przymiotów. Ponadto, zwolennicy "macumby" odrzucają ścisłą łączność między ciałem i duszą.

Rádio Cambijú Ltda.

ZY S - 27 - Kc/s - 1590 — A VOZ CATÓLICA DO PARANA
Boa música, Clube dos Sócios, Têrço em Família, Hora da Música Polonesa (aos domingos das 15 às 16 horas), Homenagens, Anúncios, Avisos e Recados para Amigos.

ARAUCARIA

FONE: 109

PARANA

RETIFICA BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. Kompletnie reformy traktorów gąsienicowych i kołowych. Robota szybka i gwarantowana. — Ceny przystępne. Rua Marechal Floriano Peixoto, 4100 — Fone: 4-2635

CURITIBA

PARANA

Wieści z Polski

Polskie ozdoby choinkowe

Blyszczące szklane kule, mieniące się w ciemnej zieleni świątecznego drzewka całą gamą barw — sprawiają radość dzieciom w wielu krajach. Niemal cały rok czekają one na dzień, w którym świąteczna choinka rozjarzy się światłami, a pod nią znajdą się upragnione prezenty. Polska jest największym na świecie eksporterem ozdób choinkowych, które w 80 proc. produkowane są przez zakłady podległe spółdzielczości pracy, a w 20 proc. przez przemysł terenowy. W 1968 roku Polska wysłała za granicę ozdób choinkowych za sumę siedmiu milionów złotych dewizowych. Największymi odbiorcami są: USA, Włochy, Anglia, Francja, Holandia, Belgia, Szwecja oraz od niedawna NRF.

450 tys. kuracjuszy w polskich uzdrowiskach

W 29 polskich uzdrowiskach leczycy się w 1968 roku ogółem 450 tys. kuracjuszy, to znaczy około 20 tys. więcej niż w roku poprzednim. — Zwiększyła się też liczba ośrodków leczniczych. W Ciechocinku oddano np. niedawno do użytku największą inwestycję sanatoryjną ostatnich lat — nowoczesne sanatorium na 250 miejsc. Są tam wyłączone pokoje 1 i 2-osobowe, każdy z łazienką. Ponadto w bieżącym roku uruchomiony ma być w Busku działający zakład rehabilitacyjny z basenem i salami gimnastycznymi. W Naleczowie natomiast trwa budowa nowego sanatorium kardiologicznego na 170 miejsc, które ma być gotowe w 1970 roku.

W 170 rocznicę urodzin A. Mickiewicza

W Domu Kultury Radzieckiej w Warszawie odbyła się uroczystość złożenia wieńców na grobie poety w Alei Zasłużonych na Cmentarzu Komunalnym w Warszawie. W hołdzie twórcy "Kwiatów polskich" złożono wieńce od Ministra Kultury i Sztuki, Związku Literatów Polskich, Muzeum Adama Mickiewicza, Instytutu Badań Literackich PAN, Teatru Polskiego, Państwowego Instytutu Wydawniczego. Kwiaty złożyła również najbliższa rodzina poety.

Światowy festiwal polonijnych zespołów artystycznych

Zatwierdzony już został program wielkiej imprezy kulturalnej, która odbędzie się w lipcu b.r. na Rzeszowszczyźnie — światowego festiwalu polonijnych zespołów artystycznych. W imieniu tej, organizowanej przez Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną "Polonia" i Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie — weźmie udział ok. 350 zespołów artystycznych z Czechosłowacji, Związku Radzieckiego, Węgier, Szwecji, Belgii, Francji, Holandii, NRF i Kanady.

Polska czołowym producentem statków rybackich

W pierwszej połowie ubiegłego polskiego przemysłu okrętowego zbudowały 12 okrętów, które w tym czasie dołączyły do 62450 brt. Tym samym Polska wysunęła się na pierwsze miejsce na światowej listie producentów statków dla flot — przed Japonią (50200 brt w I półroczu roku oraz NRD (ponad 40000 brt.). Również pod koniec ubiegłego roku przekazywane były w czasie eksploatacji statki (11 jednostek) polskie statki nie zajęły pierwsze miejsce w świecie.

Wielka elektrownia w Świerczach

Budowa wielkiej elektrowni w Świerczach Górnych (pow. Koźminie) postępuje najszybciej. Dotychczas wybudowane części dojazdowe, ujęcie wody, raz zaplecze dla załogi, stadium realizacji są immanentne. Budowa elektrowni podzielona została na pięć etapów, z których pierwszy zakończył się w 1975 r. Umowa o budowę 6 turbin o mocy 200 MW każda. Drugi etap do 1980 r. zwiększy moc elektrowni do 2400 MW. Planuje się dwie turbiny rozporządzać w 1973 r. Elektrownia w Świerczach Górnych przyczyni się do rozwoju Kozłowa. W mieście powstały nowe osiedla mieszkaniowe, stąpi rozbudowa urządzeń munalnych.

Polska aparatura w 60 krajach

Polskie przedsiębiorstwo handlu zagranicznego "Poltronex" wykonało ubiegłoroczny plan eksportu przed wyminem. Wartość eksportu wyniosła 94 mln zł dew. i jest to prawie dwukrotnie więcej niż np. w poprzednim roku.

Żywią nerkę można przechowywać

W I Klinice Chirurgicznej AM w Warszawie, w której przeprowadzane są zabiegi przeszczepiania nerki, skonstruowano specjalny pojemnik pozwalający na przechowywanie przez okres 12 godzin przeznaczonych do przeszczepienia narządu. Wskazywały dotychczasowe operacje przeszczepiania nerki musiał być odbywać natychmiast po zabiegu skonstruowanemu narządowi, w przeciwnym razie nerka nie przeżyje. Dzięki skonstruowanemu urządzeniu będzie można żywić nerkę przechowywać, co znacznie ułatwi lekarzom prowadzenie tych trudnych i bardzo skomplikowanych zabiegów operacyjnych.

Casa Pavão

Hipolito Dopieralski
Rua Mal. Floriano, 511
Curitiba — Paraná

Wielki wybór ubrań męskich, damskich, dziecięcych, kół, koszul. — Artykuły ogólnie dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

Polonia Zagraniczna

WIELKA BRYTANIA

Wieczór mazurski w Londynie

W Londynie odbył się wieczór zorganizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Warmii i Mazur w W. Brytanii, na którym dr Janusz Jasinski, absolwent Katolickiego Uniwersytetu w Lublinie i pracownik Ośrodka Badań Naukowych w Olsztynie, wygłosił odczyt pt. "Walka z germanizacją Warmii i Mazur". Otworzył zebranie przewodniczący Towarzystwa i organizator spotkania Archutowski. Tematem odczytu był historyczny przegląd kształtowania się świadomości politycznej mieszkańców Warmii i Mazur, walka z germanizacją tych ziem i utrzymaniem ich polskości na przestrzeni XIX wieku i początku XX. Towarzystwo Przyjaciół Warmii i Mazur umożliwiło dr J. Jasinskiemu kilkutygodniowy pobyt w Anglii w celu przeprowadzenia badań materiałów bibliotecznych w Londynie wiążących się tematyce z jego pracą nad zagadnieniami Warmii i Mazur. Towarzystwo wysła latem grupy młodzieży z W. Brytanii w celu poznania ziemi mazurskiej i jej historii.

Po odczycie nastąpił wieczór towarzyski tzw. "Andrzejki Mazurskie" z lampką wina.

Z S R R

Jubileusz polskiego teatru we Lwowie

Polski Teatr Ludowy we Lwowie, obchodzący — jak już informowaliśmy — swoje 10-lecie, zyskał sobie duże uznanie publiczności. Swą działalność zapoczątkował z inicjatywy polonisty Piotra Hauswarta — jako scena amatorska przy "Domu Nauczyciela". Od tej pory przedstawienia w sali przy ul. Kopernika zyskiwały sobie stałych sympatyków. Przychodzą nie tylko Polacy, ale również Ukraińcy i Rosjanie.

Dotychczasowy dorobek — to 25 premier i ok. 200 spektakli. Wystawiono między innymi "Balladyne" Słowackiego, "Śluby panieńskie" Fredry, "Panie Maliczewska" i "Zabusie" Polskiej, dramat Żeromskiego, "Uciekła mi przepióreczka", "Radców pana radcy" Bałuckiego, "Mała studentka" Mikołaja Pogodina, utwór Konstantego Simonowa "Ten czwarty", "Kumoszki lwowskie" Piotra Hauswarta, "Antygone" Jeana Anouilha oraz szereg sztuk współczesnych autorów polskich. Reżyserem teatru jest Zbigniew Chrzanowski.

U S A

Szkola sobotnia im. T. Kościuszki w Chicago

Jedną z pierwszych polskich tak zwanych szkół sobotnich w Chicago jest Szkoła im. Tadeusza Kościuszki. Program nauczania w tych szkołach obejmuje podstawowe zasady gramatyki polskiej, stylistyki, ortografii, umiejętności czytania, a także podstawową znajomość historii Polski. Szkoła im. Tadeusza Kościuszki działa już 16 lat. Kierownictwo tej szkoły, w trosce o utrwalenie wiedzy uczniów, postanowiło zorganizować w przyszłym roku szkolnym kurs konserwacyjny, który będzie miał również na celu udoskonalenie posługiwania się językiem polskim.

WIELKA BRYTANIA

Wystawa dokumentów i znaczków 2 Korpusu

W ramach programu obchodu 25-tej rocznicy bitwy o Monte Cassino, która obchodzić się będzie dnia 15 sierpnia 1969 roku, prezydium Komitetu Wykonawczego pod przewodnictwem gen. B. Ducha w wyniku dwukrotnych obrad, jakie odbyły się w październiku ub. roku, postanowiło powołać do życia nową sekcję: Sekcję Trwałych Pamiątek, której przewodniczącym został płk. J. Z. E. Berek.

Jednym z pierwszych zadań tej sekcji będzie urządzenie wielkiej i oryginalnej wystawy dokumentów i znaczków związanych z historią 2 Korpusu. Wystawę tę urządza Związek Filatelistów Polskich w W. Brytanii przy współudziale Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w dniach od 15 do 18 maja br. Protektorat nad wystawą objął gen. broni Władysław Anders.

Na wystawie zaprezentowane będą liczne dokumenty, rozkazy bojowe, oryginalne meldunki, odznaki oddziałowe, legitymacje i wiele innych pamiątek.

ARGENTYNA

Pożegnanie Olgi Pasternak

Związek Polaków i Komitet Redakcyjny "Głosu Polskiego" pożegnali p. Olę Pasternak, długoletnią współpracowniczkę tego pisma i członkinię Komitetu — opuszczającą w najbliższym czasie Argentynę i udającą się w dalekie strony.

W sali wystawowej Domu Polskiego, gdzie właśnie odbywała się pożegnana wystawa znanej malarki — zebrali się członkowie Zarządu z prezesem dr. Tadeuszem Stodkiem i członkowie Komitetu Redakcyjnego z ks. mgr. Szczepanem Walkowskim na czele oraz grono przyjaciół i znajomych Pani Olgi.

Wiceprezes Zw. Polaków i Przewodniczący Komitetu Redakcyjnego ks. mgr. Szczepan Walkowski pożegnał Panią Olę w imieniu Zarządu i Komitetu. Podkreślił jej walory jako znanej artystki malarki i bogatą wachlarz pracy w Komitecie Redakcyjnym, gdzie przez lata zasilala lamy "Głosu Polskiego" swymi korespondencjami, artykułami i poematami. Pożatym p. Olga Pasternak brała regularny udział w tygodniowych pracach Komitetu, nie żałując czasu i wysiłku.

Kończąc swe przemówienie ks. mgr. Walkowski, w imieniu Zarządu Zw. Polaków i Komitetu Redakcyjnego, wręczył p. Oldze wiązanek białoczerwonych goździków.

PERU

Plac Edwardsa Habicha

Jeden z placów Limy nosi imię Edwardsa Habicha. Współorganizator słynnej obrony portu Callao przed atakiem fлотy hiszpańskiej w 1866 roku, był zasłużonym pionierem techniki w Peru. Doniosłe znaczenie gospodarcze miały przeprowadzone przez Habichę prace nawadniające w południowym Peru. Założył Peruwiański Towarzystwo Geograficzne, opracował projekt nowożytnego prawa górniczego. Jego dziełem, jako najbliższego współpracownika Ernesta Malinowskiego przy budowie słynnej kolei transandyskiej, były rozwiązania konstrukcyjne mostu nad "Diabelską Przełęczą", którego filary sięgały 70 metrów. W owych czasach, kiedy nie znano jeszcze cementu, był to wręcz szalony eksperyment techniczny.

DZIAŁ POETYCKI:

WYJĄTKOWE DNI

Pamiętam czas, gdy dni nawalne paliły zimę wichrem słońca, a każdy był niepowtarzalny i wciąż powtarzał się bez końca.

I szły kolejno, bysk za błyskiem, czeredą niepomahowaną te dni jedyne, gdy się wszystkim zdawało: czas na miejscu stanął.

Pamiętam każdą z ich odwiedzin: zima wstrzymana już w rozbiegu, szum wody, widok gołotłędzi i słońce grzeje się na śniegu.

I kochankowie, jakby we śnie, serdeczną zdjęci są niemocą i na drzew szczytach coraz wcześniej ciepłem się gniazda szpaków pocą.

Zegarom w tej zimowej spieście o ciszę nie chce się potracić, i dzień jest dłuższy niż stulecie i miłość trwa — nieustająca.

Boris Pasternak

LIVRARIA S. V. D.

ARTIGOS PARA IGREJAS, RELIGIOSOS, ESCOLARES, FOLHINHAS DO SAGRADO CORAÇÃO DE JESUS, ETÇ.

Rua Emiliano Perneta, 433 — Fone: 4-0136

CURITIBA

PARANA

AVENTAIS E GUARDA - PÓS

Avendaís profissionais para médicos, dentistas, professores, escolares. Fornecemos para indústrias, armazéns, escritórios e lojas. Preços especiais para atacado. Atendemos pelo Rembolsio Postal para qualquer localidade do Brasil.

Camisaria Pinheiro

Rua Barão do Rio Branco N.º 5
Fone: 4-7888 — MATRIZ
FILIAL

Rua Marechal Deodoro N.º 471 —
CURITIBA — PARANA

Farmacia e Drogeria Stellfeld

FILIAIS: Rua Riachuelo, 130 e
FARMATEL, Travessa Oliveira
Belo, 71

Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurytybie 1 są godne zaufania.

228

JĘDRZEJ GIERTYCH

muły pytań i przysięg ślubnych: trzeba znać sformułowania tradycyjne. Radziłem sobie, jak umiałem.

W ciągu lat wojny rzesze robotników różnych narodowości pracowały nieraz po cztery i pięć lat, w tej samej wsi, czy tej samej fabryce. Byli to z reguły ludzie oderwani od swoich rodzin, nieraz bardzo młodzi. Trudno się dziwić, że — szukanowi przez Niemców, zdani na siebie, lub na wzajemną pomoc i opiekę — nieraz łączyli się w zaprzyjaźnione grupy, że tworzyły się między nimi nie tylko pary narzeczonych, ale i konkubinaty.

Na ogół, intencje tych ludzi były uczciwe. Byliby się oni dawno porabiali, gdyby to było prawnie wykonalne. Księża nasi stali na stanowisku, że trzeba im to ułatwić, trzeba im umożliwić pozawieranie ślubów.

W późniejszych nieco czasach Stolica Apostolska wyjęła robotników i polskich w Niemczech spod jurysdykcji duchowieństwa niemieckiego i poddała ich wyłączanie księdom polskim. Ale w owych czasach właściwą władzą do udzielenia ślubu był miejscowy proboszcz niemiecki. A nie można powiedzieć, by proboszczowie niemieccy mieli pełne zrozumienie położenia rzeszy wysiedleńczej.

Stykałem się w owym czasie dużo z wielkimi księżmi. Byli to, rzecz prosta, ludzie różni. Na ogół byli jako księża w całym tego słowa znaczeniu na swoim miejscu w roli duszpasterzy swoich własnych parafian. Ale mieli dwie wady, które cechują niemiecką społeczność katolicką jako zbiorowość: byli wielkimi oportunistami i odznaczali się pychą narodową. Nie mówiąc o wyjątkach, mówię o przeważającym ogóle.

Od czasu bismackowskiego "Kulturkampfu" obowiązuje w Niemczech zasada, że nie wolno udzielać ślubu kościelnego bez uprzedniego ślubu cywilnego. W czasie wojny, władze hitlerowskie wydały rozporządzenie, że robotnikom cudzoziemskim można udzielić ślubu cywilnego, tylko za zezwoleniem ministerstwa w Berlinie, co w praktyce oznaczało, że nie można im udzielić ślubu w ogóle, bo ministerstwo zezwoleń takich nie chciało. Gdy się przychodziło do niemieckiego proboszcza, udzielać go, by zezwolił na udzielenie ślubu polskiej dziewczynie mieszkającej od kilku lat w jego parafii, odpowiedź jego brzmiała z reguły, że musi ona przynieść zaświadczenie o ślubie cywilnym z urzędu stanu cywilnego. Ale urząd stanu cywilnego oświadczył, że ślubu udzielić nie może, bo potrzeba jest na to zezwolenie z Berlina, a Berlin jest jeszcze wciąż w rękę Hitlera albo jest w rękę wojsk sowieckich. Tak więc w praktyce ślub był niemożliwy.

Polscy księża stali na stanowisku, że ustawodawstwo niemieckiego "Kulturkampfu", zarówno jak ustawodawstwo Hitlera, nie polskiej ludności, uwolnionej spod władzy Niemiec nie obchodzi. W Polsce wystarczyć ślub ważny z punktu widzenia prawa kanonicznego. Nawet komuniści zasady tej jeszcze w owej chwili nie skasowali. Polscy wysiedleńcy są polskimi obywatelami, chodzi o to, by śluby ich były ważne z punktu widzenia prawa polskiego, a nie niemieckiego. Cała dyplomacja

EUROPA W NIEWOLI

225

czy niepowrotnie minionych. Na drugi dzień po ślubie młoda para nie jest już parą nowożeńców, jest po prostu małżeństwem. Na drugi dzień po pogrzebie męża wdowa jest już tylko wdową.

Niewola skończyła się dla nas. Mogliśmy wychodzić z obozu; mogliśmy chodzić do wsi Dossel, do miasteczka Warburga, spacerować po polach i po lesie. Mogliśmy jeść ile tylko dusza zapagnie. Mogliśmy stykać się z ludźmi żyjącymi poza obrębem obozu, a między innymi szukać łączności z liczną rzeszą rozrzuconych po okolicy polskich wysiedleńców. Nie mieliśmy nad sobą wrogię i nienawistnej władzy niemieckiej. Mieliśmy natomiast wokół siebie nie interesującą się nami i w zasadzie ustosunkowaną do nas obojętnie, ale budzącą w nas sympatię, darzoną wdzięcznością i nadziejami maszyną wojenną amerykańską. Nieodwołalnie przestaliśmy otrzymywać listy od rodzin w Polsce i przestaliśmy do nich pisywać. A nie pisywaliśmy jeszcze do przyjaciół w Anglii i we Francji, bo poczta jeszcze nie kursowała. Przestaliśmy otrzymywać gazety niemieckie, ale nie zaczęliśmy dostawać gazet alianckich i znaleźliśmy się nagle w kompletnym odcięciu od świata, bez żadnych wiadomości o tym, co się na szerokiej arenie historycznej dzieje. To ostatnie było zmianą najbardziej dotkliwą i najbardziej nieoczekiwaną. Tak byliśmy spragnieni wiadomości o stanie sprawy polskiej i o przebiegu politycznej rozgrywki jej dotyczącej. Gazety niemieckie pisały o tym ostatnio bardzo dużo: sprawa polska była dla nich argumentem antysowieckim i przykładem nieośloności aliantów zachodnich. A tymczasem gazet angielskich i amerykańskich z reguły nie otrzymywaliśmy, a te nieliczne numery gazetek żołnierskich, które nam żołnierze dawali, nie zawierały tego, co interesowało nas najbardziej. Mieliśmy uczucie nagłego zanurzenia się w wielkim mroku.

Przestaliśmy być jeńcami. Ale nieoczekiwanie staliśmy się czymś bardzo podobnym. Inną kategorią ludzi poza nawiasem normalnej ludzkości: eks-jeńcami PW-ex, albo — jak to zaczęto pisać: PWX. Ex-Prisoners of War. Za niemieckich czasów mieliśmy na plecach wymalowaną czarną farbą litery: KGF — Kriegsgefangene. Liter PWX nie malowano nam po wyzwoleniu na plecach. Ale okazało się, że są one wryte na wszystkim, co składa się na naszą pozycję jako ludzi. Czas zaczął dla nas płynąć w nowej sytuacji: PWX-ów.

NA WOLNOŚCI

Od 1 do 25 czy 26 czerwca 1945 roku spędziłem w obozie w Dossel trzy miesiące jako człowiek wolny. Była to egzystencja smutna; w pewnym sensie smutniejsza niż w obozie jeńców. Tam wiedzieliśmy, że co siedziemy; byliśmy żołnierzami straży przedniej, pobitymi w pierwszej bitwie wielkiej wojny. Ale tutaj byliśmy niepotrzebnymi ludźmi. Dawano nam jeść z łaski. Dawano nam jeść bardzo dobrze. Ale staliśmy ni-

J. FICINSKI

"NECROETIL" jest produkowany przez Instituto Químico Campinas S. A." i znajduje się na składzie przy Praça Pôrto Alegre, 405, Fone: 4-9578, Caixa Postal, 695, CURITIBA — PARANÁ.

Cursos: Técnico de Enfermagem (2º ciclo), em 3 anos
Auxiliar de Enfermagem (1º ciclo), em apenas
15 meses intensivos.

44. DISTRIBUIDORA DOS PRODUTOS FITOSSANITÁRIOS

"NECROETIL" jest produkowany przez Instituto Químico Campinas S. A." i znajduje się na składzie przy Rua Pôrto Alegre, 405, Fone: 4-9578, Caixa Postal, 695, RITIBA — PARANÁ.

Controle de nascimentos

CIDADE DO VATICANO — O Vaticano respondeu aos leigos, padres e bispos que insistem em que os católicos podem praticar o controle de nascimentos, se assim o decidir a consciência, em vez de obedecerem a proibição do Papa Paulo VI sobre qualquer forma de esterilidade.

"O Papa, em nome de Cristo, falou" — disse o jornal "L'Osservatore Romano". O artigo estava escrito pelo reverendo Giuseppe Greco, professor jesuíta de Teologia Moral no Instituto Pontifício Gregoriano de Roma e membro da Sagrada Rota do Vaticano, o mais alto tribunal eclesiástico sobre o matrimônio.

Dizia o artigo: "Os direitos de consciência são certamente sagrados. Mas, seria o último em proclamar a autonomia infalível de tal consciência, descartando a obrigada referência às leis de Deus e à autoridade do magistério da Igreja. Seria não já um paradoxo, mas uma aberração trágica".

Foi esse o comentário mais direto saído da Santa Sé em face das recomendações feitas por diversas conferências episcopais (entre as quais as da Alemanha, Canadá e França), de

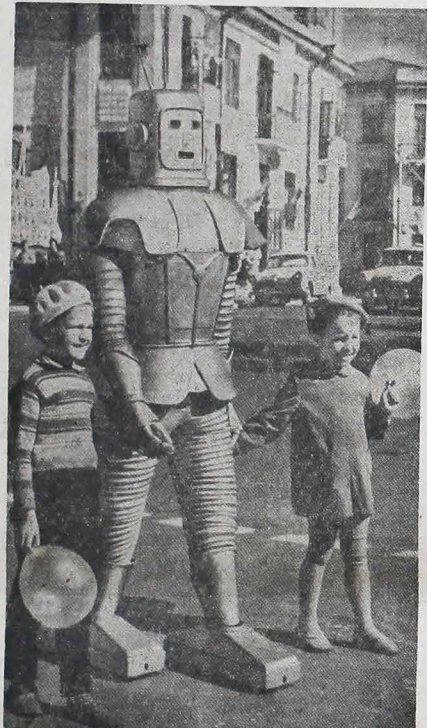
que os casais que lutam com os problemas de controle de nascimento, depois da encíclica "Humanae Vitae" (Da Vida Humana), do Papa Paulo VI, poderiam, em última instância, tomar decisões próprias segundo determinar sua consciência.

O artigo assinala que muitos católicos se surpreenderam com a decisão do Papa, tendo esperado, desde o início dos debates a respeito, que o Santo Padre mudaria sua histórica posição a respeito do assunto. Contudo, afirma o artigo, o fato é que a decisão papal tem que ser aceita.

"O Papa, em nome de Cristo, falou e somente este fato obriga a toda a pessoa que pertence à Igreja e mesmo o que se encontra fora dela a considerar o problema seriamente, já que o mesmo envolve questões que afetam a lei natural. De qualquer forma mesmo não compreendendo totalmente as razões da decisão, se é católico, terá que obedecer, já que Cristo falou através do Papa", afirma o artigo, admitindo que na prática a decisão, a respeito é difícil que em caso de ignorância, falta de liberdade e outras circunstâncias, aqueles que violarem o estabelecido não serão considerados culpados "mesmo que o ato seja objetivamente mau".

No artigo ataca-se os que recomendaram por motivos tidos de suas próprias crenças que a regulamentação deveria ser permitida sem maiores detalhes, o artigo fala sobre "um clima de condicionamento, criado às vezes artificial e fraudulentemente" e declarou que isso que causou a surpresa dos católicos, quando o Papa tomou a decisão a respeito.

Repele também a regulamentação de nascimentos como meio de solucionar os problemas dos países em desenvolvimento. Afirma que tais programas querem manter na mão de poucas nações a abundância e a riqueza para utilizá-las de maneira egoísta e materialista.

Em várias metrópoles do mundo pode-se deparar com um quadro representado na foto: as crianças andam de mãos dadas com o "robot", tratando-o com toda a familiaridade.

"POPULAÇÃO" DO ESPAÇO

Colorado Spring, Estados Unidos, (AFP) — Desde 1967, data do lançamento do primeiro "spútnik" soviético até o momento, o homem enviou ao espaço 3.637 aparelhos diversos — informou o Comando de Defesa norte-americano (NORAD). Acrescenta que alguns de tais satélites foram recuperados, outros se incendiaram ao entrar na atmosfera e atualmente estão em órbita 1.400. O homem contribuiu, no ano passado, para a "explosão da população" no espaço ao mandar 538 novos satélites, dos quais aos Estados Unidos corresponderam 62 cargas úteis e 220 restos. Estes últimos foram os níveis de foguetes portadores ou aparelhos e equipamentos diversos que se separaram da carga útil, depois de posta em órbita. Do total dos satélites disparados para o espaço no ano passado, 206 voltaram à terra ou se desintegraram. O resultado da produção de 68 foi de 342 objetos em órbita.

Projeto da Lagoa Mirim vai ficar pronto em 1970

RIO (AN) — O projeto de recuperação da Lagoa Mirim, que atinge uma área de 62.500 quilômetros quadrados (29.500 no Brasil e 33.000 no Uruguai) estará concluído em novembro de 1970, quando será entregue aos dois governos, com a indicação das grandes obras que serão construídas naquela região.

A afirmação consta do relatório feito pelo presidente da Comissão Mista Brasileiro-Uruguiaia para o Desenvolvimento da Bacia da Lagoa Mirim (CLM) ao Ministro do Interior, e acentua que, por ser um projeto pioneiro no gênero, dando solução a problemas econômicos de forma conjunta por dois governos e mais a ONU, o seu insucesso traria problemas à conjuntura sócio-política do Continente, invalidando novas experiências que se tentassem fazer entre outros países. Sobre este aspecto, disse o Cel. Paulo Fernandes de Freitas, que os governos brasileiro e uruguiaio estão conscientes da importância do Projeto da Lagoa-Mirim.

Um herdeiro para Franco

Desde 1958, a Espanha é um Reino e o generalíssimo Franco pode propor a Corte o futuro rei, no momento de maior oportunidade.

Seu sucessor deverá ser pessoa de linha real, varão, espanhol, católico praticante, com trinta anos de idade, prestar juramento às leis fundamentais e lealdade aos princípios do movimento falangista.

Nos últimos meses tem sido constante a presença de d. Juan Carlos nas cerimônias oficiais. Sua presença ao lado de Franco nas comemorações da Semana Naval, realizadas em Santander, foi particularmente significativa.

Em Madrid, circulam rumores segundo os quais há grande tensão entre d. Juan de Bourbon e seu filho. Nos círculos monarquistas, tais rumores são negados e afirmam-se que as relações entre pai e

filho são tão normais como de costume.

D. Juan de Bourbon é atualmente o chefe da casa de Bourbon e, portanto, "rei" da dinastia, sem que tenha renunciado aos seus direitos. Se Franco nomear a Juan Carlos seu sucessor, a dinastia terá de enfrentar um problema que comporta três soluções:

— D. Juan abdica em nome de seu filho, concedendo-lhe dupla legitimidade, a do regime e a de família.

— D. Juan Carlos rejeita a sucessão e seu pai continua sendo rei no exílio.

— D. Juan não abdica e o príncipe aceita a sucessão de Franco, o que poderia iniciar uma luta dentro da dinastia entre os partidários de d. Juan Carlos, para os quais o príncipe encarna não apenas a dinastia, mas também a continuidade do franquismo

Crescimento da população de Buenos Aires

BUENOS AIRES — A atual população da cidade de Buenos Aires e seus subúrbios é de 2.200.000 habitantes e se prevê para o ano 2.000 que chegará a 14.700.000, segundo estudo realizado pelo Departamento da Região Metropolitana, dependente do Conselho Nacional de Desenvolvimento. A informação diz que esta última cifra era referente a toda a população argentina, em 1943.

tamento da Região Metropolitana, dependente do Conselho Nacional de Desenvolvimento. A informação diz que esta última cifra era referente a toda a população argentina, em 1943.

RIR É O MELHOR REMÉDIO...

EXPLICAÇÃO

— Esta é a décima vez que eu reclamo. Por que diabo você sempre compra umas camisas tão grandes que não servem para mim?

— Não se zangue, querido. É que eu tenho vergonha de dizer que sou casado com um homem tão pequenino... Um espirinho de homem...

REMÉDIO FORÇADO

O médico:

— Tome esse remédio que a receita indica e dentro de dois meses volte aqui que lhe farei um tratamento contra dispepsia.

O médico:

— Mas, doutor, eu não tenho dispepsia.

O médico:

— Mas terá quando tomar esse remédio...

SEM PERIGO...

Antes de tomar o trem, a esposa grita apavorada para o marido:

— Meu Deus! Que desgraça! Esqueci de desligar o ferro de passar roupa!

— Tem calma, querida! — aparta o marido — estamos com sorte! Eu também esqueci a torneira do banheiro aberta. Não há perigo de incêndio...

CAÇADA

Aquêles dois caçadores muito valentes, mas muito valentes mesmo, verdadeiros azes, estavam no coração de uma floresta virgem da África, quando um deles parou e disse:

— Você viu? Acabou de passar um leão ali!

— E o outro, tremendo de coragem:

— Foi mesmo? Olhe aqui, você vai ver prá onde ele foi que eu vou ver de onde ele veio...

ARES DA SERRA

Um cavaleiro entra com uma criança pela mão numa carpintaria.

— Deseja alguma coisa? pergunta-lhe o dono do lugar.

— Sim senhor: — Poderia fazer-me o favor de deixar este menino aqui, pois o médico acabou de receitar-lhe ares da serra.

As 100 espécies do gênero tilapia

Hoje, a tilápia encontra-se espalhada por dezenas de países de vários continentes. No Brasil, é criada desde há muito tempo. É um peixe rústico, que suporta bem as quedas bruscas de temperatura. Na Estação de Piscicultura de Pindamonhangaba, dois exemplares atingiram 2.250 kg em 3 anos, peixe própria para criação.

Alimento por excelência é o leite

Com o leite qualquer aumento de preço é recebido má vontade pelos consumidores e pelas autoridades. O fato é que muitos antigos produtores abandonaram a atividade para se dedicarem a outras menos trabalhosas e menos arriscadas, como seja a criação de bezerros para leite.

Para evitar que isso aconteça, e, mais do que isso, que essa atividade se aperfeiçoe, evoluindo para a criação do rebanho, de maneira que não falte leite e não sobre nas águas, e no caso disso ocorrer, que os produtores possam ser industrializados, torna-se necessário o estabelecimento de preço justo.

Enquanto os refrigerantes têm seus preços constantemente reajustados sem que, em contrapartida, ofereçam vantagens de ordem dietética que o leite oferece, este é vendido aos preços oficiais que para a maioria dos produtores não cobrem o custo de produção.

Dai a Campanha Educativa do Leite, procurando trazer ao consumidor as excelências virtudes do leite.

Em resumo, procurando divulgar fatos, como por exemplo que um litro de leite equivale, em energia alimentar, a aproximadamente, uma dúzia de laranjas; a oito ovos ou, mais, a 350 gramas de carne bovina, produtos esses que no momento têm preço equivalente ao dobro do do leite, a Campanha Educativa pretende esclarecer o consumidor para que ele compreenda melhor as medidas eventualmente tomadas para evitar o enfraquecimento dessa atividade.

Ninguém ignora que o leite é o alimento por excelência. Tanto o produto líquido, pasteurizado, como toda a gama de derivados, têm grande importância na alimentação humana.

Minério de Ferro

Estudos estão sendo ultimados para a implantação de sideropar, constando do levantamento total do vulto da área a ser executada no Município de Antonina, para aproveitamento do minério de ferro. Considerou o ex-deputado Nasser que as reservas de ferro, segundo os estudos realizados, que estão sendo realizados, localizadas em Antonina, são as melhores para aproveitamento siderúrgico, além do importante estratégico que constitui o Porto de Antonina para o transporte do produto.

Chá brasileiro

A produção de chá aumenta de ano para ano e já estamos até exportando esse produto. No ano passado saíram pelo porto de Santos 2.908 toneladas, no valor de milhões de cruzeiros novos.

São Paulo é quem produz quase todo o chá brasileiro. Suas plantações estão concentradas no litoral sul, no município de Ribeira, cobrindo cerca de 3.500 hectares. Já produtores japoneses conduzindo as plantações e uma das grandes perdas é responsável pela metade de toda a produção brasileira.

O Brasil está exportando chá para os Estados Unidos, para vários países latino-americanos; o Chile e o Uruguai são os nossos maiores compradores. (SASA).

Esporte em Revista

Campeonato Paranaense: Atlético-Paranaense 0:0, Ferroviário-Grêmio 2:1, Londrina-Primavera 4:1, Paraná-Paraná 0:0, União-Cremio Oeste 3:0, Curitiba-Cianorte 7:0, Seleção-Aguarde 1:0.

Campeonato Paulista: São Bento-Guarani 3:2, Port. Santista-XV Novembro 1:0, América-Paulista 3:1, Botafogo-Ferroviária 0:0. Em Buenos Aires: Palmeiras perde para seleção Mar Del Plata por 2 a 1. Em Santiago: Corinthians

Paulista foi derrotado pelo quadro chileno Colo-Colo 1 a 2. São Paulo F.C. venceu contra a seleção da Argentina no dia do seu aniversário, teve o honroso empate 1 a 1. Em Bogotá: O campeão da seleção da Colômbia por 0 a 0.

São Paulo tem ainda a esperança de contratar o famoso jogador uruguaio do Rocha. A decisão será conhecida na primeira quinzena de fevereiro.

Previsão de safras vindouras

A CEFRES calcula que 4 milhões de hectares serão aplicados no Paraná com algodão, amendoim, arroz, batata, cebola, feijão, milho, soja e trigo.

Segundo a Comissão de Estudos de Previsão de Safras do Paraná que é mantida através de convênio entre o Banco de Desenvolvimento do Paraná, o Ministério da Agricultura e a Secretaria da Agricultura em sua primeira previsão, este ano os resultados agrícolas serão:

Produtos	Área (ha)	Rendimento prov.
Algodão	570.000	1.500
Amendoim	45.700	1.700
Arroz	375.200	747
Batata	23.400	8.600
Cebola	4.000	5.100
Feijão	614.000	453
Milho	1.917.000	1.735
Soja	261.300	1.014
Trigo	129.200	210